

PROCEDURY POSTĘPOWANIA
w Szkole Podstawowej nr 1
im. Klementyny Hoffmanowej w Tarnowie

**W SYTUACJACH ZAGROŻENIA UCZNIÓW PRZESTĘPCZOŚCIĄ
I DEMORALIZACJĄ ORAZ W SYTUACJACH ZAGROŻEŃ ZE
SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM AGRESJI I PRZEMOCY**

WSTĘP

**Szkolne procedury postępowania oraz metody współpracy z policją mają na celu
usprawnić podejmowanie działań przez szkołę w sytuacjach zagrożenia uczniów
przestępczością i demoralizacją.**

SPIS PROCEDUR

1. **Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia naruszenia godności nauczyciela lub innego pracownika szkoły.**
2. **Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia.**
3. **Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń korzysta z telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły.**
4. **Procedura postępowania w sytuacji pobicia ucznia przez ucznia.**
5. **Procedura postępowania nauczycieli w przypadku nierealizowania obowiązku szkolnego (wagary, częsta absencja).**
6. **Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń systematycznie opuszcza lekcje na wybranym przedmiocie.**
7. **Procedura postępowania w przypadku zaniedbywania przez uczniów wypełniania obowiązków szkolnych.**
8. **Procedura postępowania nauczycieli w wypadku uzyskania informacji o spożywaniu przez uczniów alkoholu lub paleniu papierosów (na terenie szkoły i poza nią).**
9. **Procedura postępowania w wypadku, gdy uczeń przyniesie do szkoły alkohol (papierosy).**
10. **Procedura postępowania nauczycieli w wypadku, gdy uczeń znajduje się na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub narkotyków.**
11. **Procedura postępowania w wypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję, wyglądem przypominającą narkotyk.**
12. **Procedura postępowania w wypadku podejrzenia, że uczeń na terenie szkoły posiada substancję, wyglądem przypominającą narkotyk lub inne substancje psychoaktywne.**
13. **Procedura postępowania w wypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły broń, materiały wybuchowe lub pirotechniczne oraz innych niebezpieczne substancje lub przedmioty.**
14. **Procedura postępowania nauczycieli wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego.**
15. **Procedura postępowania nauczyciela wobec ucznia - ofiary czynu karalnego.**
16. **Procedura postępowania w przypadku zaniedbywania uczniów przez rodziców (prawnych opiekunów) pod względem zdrowotnym oraz zapewniania podstawowych potrzeb życiowych.**
17. **Procedura postępowania, gdy uczeń przejawia problemy zdrowotne w przypadku nieobecności higienistki szkolnej.**
18. **Procedura postępowania w przypadku kradzieży.**

19. **Procedura postępowania wobec sprawcy/ofiary cyberprzemocy.**
20. **Procedura postępowania w przypadku przywłaszczenia, wyludzenia lub zniszczenia cudzego mienia.**
21. **Procedura postępowania w przypadku, gdy rodzice lub opiekunowie nie odebrali dziecka ze świetlicy do godziny 17.00.**
22. **Procedura postępowania wobec ucznia zagrożonego demoralizacją.**
23. **Procedura postępowania z uczniem przejawiającym zachowania agresywne.**
24. **Procedura postępowania w przypadku informacji o podłożeniu w szkole bomby lub ujawnienie przedmiotu niewiadomego pochodzenia.**
25. **Procedura postępowania w przypadku wybuchu petardy na terenie szkoły.**
26. **Procedura postępowania w przypadku rozpylenia gazów na terenie szkoły.**
27. **Procedura postępowania w przypadku pobicia dziecka w domu przez rodziców.**
28. **Procedura postępowania w przypadku nieletniej uczennicy w ciąży.**
29. **Procedura postępowania w sytuacji nagłego wypadku w szkole.**
30. **Procedura postępowania w przypadku wymuszeń dokonywanych przez uczniów.**
31. **Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego lub cudzej własności.**

PROCEDURA

NR 1

Procedura postępowania w przypadku **stwierdzenia naruszenia godności nauczyciela lub innego pracownika szkoły.**

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny.

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela.

Ustawa z dnia 28 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich. Rozporządzenie MENIS z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

Art. 63 Karty nauczyciela.

§1.

Nauczyciel, podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.

§2.

Organ prowadzący szkołę i Dyrektor szkoły są obowiązani z urzędu występować w obronie nauczyciela, gdy ustalone dla nauczyciela uprawnienia zostaną naruszone.

Art. 226. Kodeksu karnego.

§ 1.

„Kto znieważa funkcjonariusza publicznego lub osobę do pomocy mu przybraną, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku”.

Art. 222. Kodeksu karnego.

§ 1.

„Kto narusza nietykalność cielesną funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy mu przybranej podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3”.

Art. 212 Kodeksu karnego.

§ 1.

Kto pomawia inną osobę, instytucję, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku.

Zniewaga jest przestępstwem przeciwko godności osobistej człowieka a więc przeciwko jego subiektywnemu poczuciu własnej wartości. Zwrot ten należy rozumieć, jako dobitne i stanowcze zachowanie się sprawcy, demonstracyjnie podkreślające pogardę w stosunku do nauczyciela. Może to być epitet słowny lub obelżywy gest, przy czym istotne dla sprawy jest nie tyle słownikowe znaczenie danego zwrotu językowego, lecz jego utarte i umowne znaczenie społeczne oraz fakt, że uważane są one za obraźliwe i tak je odbiera nauczyciel.

Nietykalność cielesna oznacza zakaz fizycznego oddziaływania sprawcy na ciało nauczyciela w sposób znieważający, przykry lub bolesny. Przestępstwem będzie tu np.: splunięcie na pedagoga lub w jego kierunku, spoliczkowanie, pociągnięcie za włosy, rzucenie czapki z głowy (przeważa tu element znieważenia) albo uderzenie innej osoby, kopnięcie, oblanie wodą (przeważa tu element dolegliwości fizycznej), a także spowodowanie nieznacznych śladów na ciele ofiary, niebędących jeszcze lekkim uszkodzeniem ciała (zadrapanie lub niewielkie zasinienie). Zarówno zniewaga jak i naruszenie nietykalności cielesnej są przestępstwami ściganymi z oskarżenia publicznego, o ile zostanie zawiadomiony o czynie zabronionym właściwy organ państwowy.

Zniesławienie polega na publicznym pomawianiu nauczyciela o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć go w oczach opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebną do wykonywania zawodu pedagoga, np.: nauczyciel bierze łapówki, prowadzi niemoralny tryb życia lub zachowania, albo pomawianie o to, że jest alkoholikiem lub osobą zбочzoną seksualnie. Nie zwalnia od odpowiedzialności za zniesławienie przekazywanie wypowiedzi innych osób na zasadzie relata refero. Zniesławienie jest przestępstwem ściganym z oskarżenia prywatnego. Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat. Natomiast z przestępstwem mamy do czynienia wtedy, jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk). Decyzję w tej sprawie podejmuje Dyrektor szkoły, który dokonuje wiążącej pracownika interpretacji przepisów prawa.

Za naruszenie godności osobistej nauczyciela lub innego pracownika Szkoły uznaje się:

- a) lekceważące i obraźliwe zachowania wobec nauczyciela lub innego pracownika. szkoły wyrażone w słowach lub gestach;
- b) lekceważące i obraźliwe zachowania ucznia w stosunku do nauczyciela lub innego pracownika szkoły w obecności osób trzecich;
- c) prowokacyjne zachowanie wyrażone w słowach lub gestach;
- d) nagrywanie lub fotografowanie ww. pracowników szkoły bez ich wiedzy i zgody;
- e) naruszenie prywatności i własności prywatnej tych osób;
- f) użycie wobec nich przemocy fizycznej lub psychicznej;
- g) pomówienia i oszczerstwa wobec ww. pracowników;
- h) naruszenie ich nietykalności osobistej poprzez upublicznianie nieautoryzowanych informacji w Internecie i innych mediach.

PROCEDURA

1. W przypadku naruszenia godności nauczyciela lub innego pracownika szkoły przez ucznia lub inną osobę poszkodowany ma obowiązek zgłoszenia powyższego zdarzenia do Dyrektora szkoły a w przypadku jego nieobecności – do Wicedyrektora lub pedagoga szkolnego.
2. Dyrektor szkoły lub jego zastępca albo pedagog, do którego wpłynęło takie zgłoszenie, przeprowadza z uczniem rozmowę wstępną, a następnie podejmuje następujące działania:
 - a) **Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz pierwszy:**
 - wychowawca niezwłocznie powiadamia telefonicznie rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji,
 - uczeń otrzymuje naganę wychowawcy klasy na piśmie za rażące naruszenie postanowień Statutu,
 - rodzice/prawni opiekunowie i uczeń podpisują ze szkołą kontrakt indywidualny, zawierający dalsze zasady współpracy stron,
 - jeżeli uczeń ma kuratora sądowego, zostaje on także poinformowany o zaistniałych okolicznościach.

b) Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz kolejny:

- wychowawca niezwłocznie powiadamia telefonicznie rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji,
- uczeń otrzymuje naganę Dyrektora szkoły na piśmie za rażące naruszenie postanowień Statutu,
- uczeń otrzymuje obniżoną ocenę zachowania co najmniej o jeden stopień,
- rodzice/prawni opiekunowie i uczeń podpisują ze szkołą kontrakt indywidualny, zawierający dalsze zasady współpracy stron,
- w przypadku niedotrzymania postanowień kontraktu szkoła kieruje pismo do sądu rodzinnego z prośbą o rozeznanie sytuacji rodzinnej ucznia.

PROCEDURA

NR 2

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia.

Każdy przypadek czynu karalnego (sprawca ukończył 13 lat) zaistniałego na terenie szkoły obowiązkowo zgłaszany jest na policję przez dyrektora szkoły lub pedagoga.

Do czynów karalnych ściganych z urzędu, a najczęściej popełnianych przez uczniów należą:

- bójki (co najmniej dwóch uczestników na dwóch);
- pobicia (dwóch, trzech lub więcej na jednego);
- wymuszania pieniędzy z użyciem przemocy (rozbój);
- kradzież;
- uszkodzenie ciała (agresja fizyczna) - jeżeli lekarz sądowy oceni niezdolność powyżej 7 dni, do 7 dni przestępstwo jest ścigane na wniosek rodziców (prawnych opiekunów).

Osoba podejmująca interwencję powinna o tym **poinformować rodziców** (prawnych opiekunów) ze względu na konieczność posiadania zaświadczenia o urazach od lekarza sądowego.

1. Nauczyciel reaguje na zachowanie agresywne i je przerywa.
2. Informuje wychowawcę klasy.
3. Wychowawca rozmawia z uczniem/uczniemi (ewentualnie w obecności nauczyciela - świadka zdarzenia) - identyfikuje ofiarę, agresora, świadka, ocenia zdarzenia i wyciąga wnioski.
4. Informuje rodziców (prawnych opiekunów) ucznia/uczniów, uczestników zdarzenia, o zaistniałej sytuacji.
5. Wychowawca sporządza w zeszycie uwag notatkę o zaistniałym zdarzeniu. Rodzice (prawni opiekunowie) podpisują uwagę potwierdzając, że wiedzą o zdarzeniu oraz o konsekwencjach takiego zachowania wynikających ze Statutu (w tym kryteria ocen zachowania).
6. Wychowawca informuje pedagoga w sytuacjach powtarzających się agresywnych zachowań ucznia.
7. Uczeń zostaje objęty na terenie szkoły opieką pedagoga.
8. Wychowawca natychmiast powiadamia dyrektora szkoły i pedagoga o przypadkach szczególnie drastycznych zachowań agresywnych stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia.
9. Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem ustala sankcje w stosunku do ucznia/uczniów, o oparciu o Statut.

10. Rodzice (prawni opiekunowie) otrzymują pisemną lub ustną informację na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia / uczniów konsekwencji oraz sugestię pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub specjalistyczno - lekarskiej w placówkach do tego upoważnionych.
11. W przypadku wandalizmu rodzice (prawni opiekunowie) ucznia naprawiają wyrządzone szkody lub uiszczają opłatę za ich naprawę.
12. W sytuacjach często powtarzających się agresywnych zachowań, po wykorzystaniu wszystkich wyżej wymienionych działań, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem powiadamia policję w celu przeprowadzenia rozmowy ostrzegawczej z uczniem i jego rodzicami.

PROCEDURA

NR 3

Procedura postępowania w przypadku,
gdy uczeń korzysta z telefonu komórkowego i innych urządzeń elektr. na terenie szkoły.

1. Uczeń nie może korzystać z telefonu komórkowego i innego urządzenia elektronicznego podczas zajęć lekcyjnych, o czym jest poinformowany przez wychowawcę klasy (urządzenie to podczas zajęć powinno być wyciszone lub wyłączone).
2. W przypadku, gdy uczeń podczas zajęć korzysta z telefonu komórkowego lub innego urządzenia elektronicznego niezgodnie ze Statutem, nauczyciel nakazuje wyłączenie urządzenia (zablokowanie karty) a następnie odbiera mu je.
3. Odebrany telefon komórkowy lub inne urządzenie elektroniczne nauczyciel niezwłocznie oddaje wychowawcy klasy i informuje o zaistniałej sytuacji.
4. **W przypadku, gdy uczeń nie chce oddać telefonu komórkowego lub innego urządzenia elektronicznego nauczycielowi, nauczyciel prosi przewodniczącego klasy o poinformowanie o tej sytuacji dyrektora szkoły.**
5. Dyrektor szkoły bezzwłocznie telefonicznie informuje o tym fakcie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i zobowiązuje ich do osobistego zgłoszenia się po odbiór urządzenia.
6. W trakcie rozmowy z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia dyrektor szkoły informuje rodziców (prawnych opiekunów) o konsekwencjach wynikających z niestosowania się do ustaleń określonych w Statucie Szkoły (w tym kryteriach ocen zachowania).

PROCEDURA

NR 4

Procedura postępowania w sytuacji **pobicia ucznia przez ucznia.**

W przypadku pobicia ucznia przez ucznia **nauczyciel powinien:**

1. Podjąć czynności wyjaśniające okoliczności zdarzenia w celu rozpoznania sytuacji.
2. Sprawdzić czy żaden z uczniów nie ucierpiał w skutek zdarzenia. W razie stwierdzenia uszkodzeń ciała powinien udzielić pierwszej pomocy, posłać kogoś po pielęgniarkę szkolną lub skierować do osoby na terenie szkoły, która jest odpowiednio przeszkolona w tym zakresie. W przypadku poważnych obrażeń należy wezwać pogotowie.
3. O zaistniałym fakcie nauczyciel zobowiązany powiadomić wychowawców uczniów lub dyrektora szkoły.
4. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek poważniejszych obrażeń u któregoś z uczniów (krwawe wybroczyny, opuchlizna, rany, itp.) nauczyciel zobowiązany jest do sporządzenia notatki ze zdarzenia i przedłożenia jej dyrektorowi szkoły. Na jej podstawie dyrektor powiadamia policję.
5. Wychowawca klasy odnotowuje zdarzenie w dzienniku klasowym oraz powiadamia pisemnie rodziców o zajściu i wzywa ich do szkoły w celu wyjaśnienia okoliczności zdarzenia. Rozmowa wyjaśniająca z uczniem powinna odbywać się w obecności rodziców ucznia.
6. Uczeń ponosi konsekwencje swojego czynu przewidziane w Statucie Szkoły.

PROCEDURA

NR 5

Procedura postępowania nauczycieli w przypadku **nierealizowania obowiązku szkolnego (wagary, częsta absencja).**

1. Wychowawca powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) o podejrzeniu wagarów i każdorazowo odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym.
2. W przypadku stwierdzenia wagarów przeprowadza rozmowę ostrzegawczą z uczniem.
3. W przypadku powtarzającej się absencji ucznia wychowawca powiadamia pedagoga szkoły.
4. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem pisemnie wzywa rodziców (prawnych opiekunów) ucznia do szkoły. Dyrektor szkoły rozmawia z rodzicami (w razie potrzeby w obecności pedagoga i wychowawcy klasy). Przedstawia możliwe konsekwencje wynikające z nierealizowania obowiązku szkolnego (wagarów) określonych w Statucie Szkoły. Zobowiązuje rodziców (prawnych opiekunów) do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
5. **W wypadku uchylania się rodzica (prawnego opiekuna) od regularnego posyłania dziecka na zajęcia szkolne dyrektor szkoły wysyła upomnienie dotyczące wypełniania obowiązku szkolnego określonego postanowieniami art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.**
6. W sytuacjach powtarzających się pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia dzielnicowego, a w następnej kolejności Wydział Rodzinny i ds. Nieletnich Sądu Rejonowego w Tarnowie.

PROCEDURA

NR 6

Procedura postępowania w przypadku,

gdy uczeń systematycznie opuszcza lekcje na wybranym przedmiocie.

1. Nauczyciel przedmiotu powiadamia wychowawcę.
2. Wychowawca podejmuje rozmowę z uczniem w celu ustalenia przyczyny unikania lekcji i powiadamia o tym rodziców.
3. Wychowawca, nauczyciel przedmiotu i uczeń wspólnie podejmują kroki w celu wyeliminowania przyczyny.
4. W przypadku nieskuteczności podjętych działań, wychowawca powiadamia dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego.
5. Pedagog z nauczycielem przedmiotu analizuje przyczyny unikania lekcji przez ucznia.
6. Pedagog wzywa na spotkanie rodziców z uczniem. Uczeń z rodzicami podpisują kontrakt, dot. systematycznego uczęszczania ucznia na wszystkie lekcje oraz proponuje rodzicom skorzystanie z pomocy specjalistów, kierując na badanie do poradni psychologiczno-pedagogicznej.
7. W sytuacji, gdy uczeń nie wywiązuje się z podpisanego kontraktu, dyrektor szkoły wspólnie z pedagogiem kieruje wniosek do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną ucznia. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji sądu rodzinnego.

PROCEDURA

NR 7

Procedura postępowania nauczycieli

w przypadku zaniechania przez uczniów wypełniania obowiązków szkolnych.

1. Nauczyciel rozmawia z uczniem i wskazuje mu zaniechania w stosunku do przedmiotu, nakazując konkretne działania i zobowiązując ucznia do ich wypełnienia.
2. W razie braku poprawy nauczyciel konsultuje się z wychowawcą.
3. Wychowawca wspólnie z nauczycielem rozmawia z uczniem i zobowiązuje go do wypełniania obowiązków.
4. W razie braku poprawy wychowawca/nauczyciel wzywa rodziców (prawnych opiekunów) do szkoły. Nauczyciel i/lub wychowawca rozmawiają z rodzicami i uczniem na temat zaniechania obowiązków oraz ewentualnie sugerują możliwość/konieczność przebadania dziecka w poradni psychologiczno-pedagogicznej.
5. Wychowawca/nauczyciel odnotowuje fakt rozmowy w dzienniku lekcyjnym lub na karcie kontaktu z rodzicami (prawnymi opiekunami), zalecając konieczne działania, co rodzice (prawni opiekunowie) i uczeń potwierdzają podpisem.
6. W przypadku braku wypełniania zaleceń wychowawca powiadamia pedagoga szkoły, który podejmuje odpowiednie działania w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
7. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły ponownie wzywa rodziców (prawnych opiekunów) ucznia do szkoły. Wskazuje konieczność diagnozy w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub innej pomocy specjalistycznej. **Sporządza notatkę z odbytej rozmowy.**
8. Przy braku współpracy z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem, w zależności od sytuacji, powiadamia instytucje wspierające rodzinę: MOPS, KPP, Wydział Rodzinny i ds. Nieletnich Sądu Rejonowego w Tarnowie.
9. Wychowawca na bieżąco sprawdza absencję ucznia w szkole.
10. Po 5-ciu dniach nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia w szkole wychowawca informuje telefonicznie rodzica i wyjaśnia sprawę.
11. Jeżeli nieobecności ucznia w szkole powtarzają systematycznie przez jeden miesiąc wychowawca przekazuje szczegółowe informacje o niezrealizowaniu obowiązku szkolnego/nauki ucznia do pedagoga szkolnego.
12. Pedagog pisemnie informuje rodziców o niezrealizowaniu obowiązku szkolnego/nauki ucznia w szkole i zaprasza na spotkanie razem z uczniem.

13. Spotkanie z pedagogiem szkolnym:

- diagnoza problemu
- ustalenie przyczyn absencji ucznia w szkole
- poinformowanie rodziców i ucznia o konsekwencjach prawnych w przypadku niezrealizowania obowiązku szkolnego przez dziecko
- kontrakt z uczniem
- ustalenia działań pomocowych dla rodzica i ucznia

14. Nie wywiązanie się przez ucznia z ustalonego kontraktu skutkuje informacją telefoniczną pedagoga na policję z prośbą o interwencję, rozmowa prewencyjna z uczniem w domu lub w szkole.

15. Dyrektor kieruje notę administracyjną dot. nierealizowania obowiązku szkolnego przez ucznia do jego rodziców lub opiekunów prawnych.

16. Zaprzestanie realizowanie obowiązku szkolnego/nauki przez ucznia – skierowanie sprawy do Zespołu Egzekucji Urzędu Miasta Tarnowa.

Procedura może zostać zakończona na każdym z etapów do punktu czwartego.

PROCEDURA

NR 8

Procedura postępowania nauczycieli w wypadku uzyskania informacji o spożywaniu przez uczniów alkoholu lub paleniu papierosów (na terenie szkoły).

1. Nauczyciel przekazuje informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca o zaistniałym fakcie informuje pedagoga a pedagog - dyrektora szkoły.
3. Wychowawca, a w razie nieobecności wychowawcy pedagog lub dyrektor, niezwłocznie wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskane informacje, a fakt rozmowy (z podpisem rodziców/prawnych opiekunów) odnotowuje w dzienniku lekcyjnym.

Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.

W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie ucznia do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

Jeżeli interwencje podejmuje pedagog, wychowawca jest zobowiązany do zapoznania się z podjętymi przez pedagoga działaniami i ścisłą współpracą w dalszym postępowaniu.

4. Jeżeli mimo działań podjętych przez wychowawcę napływają informacje, że sytuacja się powtarza, pedagog, a w następnej kolejności dyrektor, przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami.
5. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę do spraw nieletnich).
6. Podobnie, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

PROCEDURA

NR 9

Procedura postępowania w wypadku, **gdy uczeń przyniesie do szkoły alkohol lub papierosy.**

1. Nauczyciel zabiera uczniowi alkohol lub papierosy i zabezpiecza przed zniszczeniem.
2. Nauczyciel odizolowuje ucznia od innych uczniów, przekazuje go pod opiekę pedagoga. Zawiadamia wychowawcę.
3. Pedagog zgłasza ten fakt dyrektorowi szkoły, który natychmiast wzywa rodziców (prawnych opiekunów) do szkoły i informuje ich o zaistniałej sytuacji.
4. Pedagog rozmawia z uczniem w obecności dyrektora szkoły, wychowawcy i rodziców - ustala pochodzenie alkoholu lub papierosów, ilość, miejsce zakupu, ewentualnie nazwiska osób, które uczestniczyły w zakupie.
5. Dyrektor szkoły informuje policję o miejscu zakupu alkoholu lub papierosów przez nieletnich.
6. Pedagog sporządza protokół, który podpisują rodzice (prawni opiekunowie) ucznia. W protokole dokładnie opisuje zaistniałą sytuację wraz z ilością i rodzajem alkoholu (papierosów) wniesionego na teren szkoły.
7. Podczas rozmowy dyrektor informuje rodziców (prawnych opiekunów) i ucznia o konsekwencjach czynu.
8. Wychowawca rozmawia indywidualnie z innymi uczestnikami zdarzenia.

PROCEDURA

NR 10

Procedura postępowania nauczycieli w wypadku, **gdy uczeń znajduje się na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub narkotyków.**

1. Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy i pedagoga.
2. Nauczyciel lub pedagog odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego (odprowadza go do gabinetu pedagoga szkolnego lub sekretariatu) - stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Nauczyciel lub pedagog wzywa pomoc medyczną w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy.
4. Pedagog zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów), których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania dziecka ze szkoły. Przekazuje ucznia rodzicom, z zaistniałej sytuacji sporządza notatkę, którą podpisują opiekunowie.
5. Gdy rodzice (prawni opiekunowie) odmówią odebrania dziecka ze szkoły, dyrektor szkoły powiadamia o tej sytuacji policję.
6. Dyrektor szkoły zawiadamia policję, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyjscia do szkoły, a uczeń jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
7. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub narkotyków, to dyrektor szkoły ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia o tym policji lub sądu rodzinnego.

PROCEDURA

NR 11

Procedura postępowania w wypadku,
gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję wyglądem przypominającą narkotyk.

1. Nauczyciel zachowuje środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem oraz próbuje ustalić (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych), do kogo należy znaleziona substancja.
2. O zaistniałym zdarzeniu niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji dyrektor szkoły przekazuje funkcjonariuszom zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

PROCEDURA

NR 12

Procedura postępowania w wypadku podejrzenia,
**że uczeń na terenie szkoły posiada substancję wyglądem przypominającą narkotyki
lub inne substancje psychoaktywne.**

1. Nauczyciel zawiadamia wychowawcę i pedagoga; zaś pedagog dyrektora szkoły.
2. Dyrektor szkoły w obecności wychowawcy i/lub pedagoga ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość plecaka oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie inne przedmioty budzące podejrzenie, co do związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel/wychowawca/pedagog/dyrektor nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność wyłącznie zastrzeżona dla policji.
3. Dyrektor szkoły wzywa rodziców (prawnych opiekunów) do niezwłocznego zgłoszenia się do szkoły.
4. W przypadku gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor wzywa policję, która w obecności rodziców przeszukuje rzeczy i odzież należącą do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy. W przypadku nieobecności rodziców policja wykonuje powyższe czynności w obecności dyrektora i pedagoga szkoły.
5. Jeżeli uczeń odda dobrowolnie posiadaną substancję, dyrektor, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją policji. Wcześniej pedagog ustala, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie pedagog dokumentuje, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami - po konsultacji z nauczycielem, który zgłosił ten fakt.

PROCEDURA

NR 13

Procedura postępowania w wypadku,
**gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły broń, materiały wybuchowe lub pirotechniczne
oraz innych niebezpieczne substancje lub przedmioty.**

1. W przypadku znalezienia i używania na terenie szkoły **broni, materiałów wybuchowych lub pirotechnicznych oraz innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów**, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję.
2. **Każdy przypadek czynu karalnego (sprawca ukończył 13 lat) zaistniałego na terenie szkoły obowiązkowo zgłaszany jest na policję przez dyrektora szkoły lub pedagoga.**
3. Nauczyciel zachowuje środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem oraz próbuje ustalić (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych), do kogo należy znaleziona rzecz.
4. O zaistniałym zdarzeniu niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły, który wzywa policję.
5. Po przyjeździe policji dyrektor szkoły przekazuje funkcjonariuszom zabezpieczoną rzecz i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

MATERIAŁY INFORMACYJNE NA TEMAT ZACHOWAŃ W PRZYPADKU ZAMACHU TERRORYSTYCZNEGO

Efektywność wszelkich działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie aktom terroryzmu jest pochodną skuteczności służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo kraju i gotowości społeczeństwa do wspierania tych działań oraz wzajemnego zaufania i odpowiedzialności za wspólne dobro.

1. INFORMACJE OGÓLNE DOTYCZĄCE TERRORYZMU

Terroryzm to szeroki termin oznaczający użycie siły lub przemocy w stosunku do osób lub własności w celu:

- zastraszenia,
- przymuszenia,
- okupu.

Skutki terroryzmu mogą obejmować znaczną liczbę ofiar, uszkodzenia budynków, zakłócenia w dostępie do podstawowych usług, takich jak: elektryczność, dostawy wody, opieka medyczna, telekomunikacja, komunikacja miejska.

W strukturach polskiej policji funkcjonują pododdziały antyterrorystyczne i komórki minersko-pirotechniczne, specjalnie przygotowane do tego, aby zapobiegać i stawiać czoła atakom terroru.

*Najgroźniejszym z możliwych aktów terrorystycznych jest **zamach bombowy**.*

Specyfika zamachu bombowego polega na tym, że nie rozróżnia on "swoich" czy "obcych", natomiast broń palna jest skierowana przez terrorystę w konkretną osobę, porywa się określonego człowieka.

Ofiarą zamachu może stać się każdy, kto będzie przebywał w pobliżu miejsca wybuchu. Nie mają na to wpływu jego poglądy polityczne lub stan majątkowy. Ofiarą może stać się równie dobrze matka z dzieckiem na spacerze, emeryt czy też biznesmen wychodzący z banku.

W przypadku ataku terrorystycznego, szczególnie bombowego w większości przypadków ofiarami są ludzie, którzy nie mają nic wspólnego z działaniami politycznymi!

Zdarzają się przypadki, że podłożona bomba zostanie ujawniona przed eksplozją. Specjaliści posługują się w tym przypadku terminem "incydent bombowy".

Właściwe zachowanie w przypadku wstąpienia takiej sytuacji jest niezwykle ważne dla przebiegu zdarzenia, jego skutków i działania specjalistów policyjnych.

Informacji o zagrożeniu incydem bombowym nie wolno bagatelizować ani lekceważyć.

ZAPAMIĘTAJ !

- Wybuch jest sytuacją nagłą i nieodwracalną;
- Jeśli widzisz "bombę", to ona "widzi" też ciebie, a to oznacza, że jesteś w polu jej rażenia.

2. SYMPTOMY WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA INCYDENTEM BOMBOWYM.

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne. Dlatego zwracaj uwagę na to co dzieje się w najbliższym otoczeniu, np. podczas zakupów, w podróży, podczas uczestnictwa w imprezach masowych, uroczystościach religijnych i innych miejscach publicznych, gdzie przebywa duża liczba ludzi.

Zainteresowania i uwagi wymagają:

- rzucające się w oczy nietypowe zachowania osób;
- pozostawione bez opieki przedmioty typu: teczki, paczki, pakunki itp.;
- osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku;
- samochody, a w szczególności furgonetki pozostawione w nietypowych miejscach, tj.

w pobliżu kościołów, synagog, meczetów lub miejsc organizowania imprez masowych, zawodów sportowych i zgromadzeń.

Należy jednak pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem.

O swoich spostrzeżeniach poinformuj: służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo obiektu, Straż Miejską lub Policję (telefony alarmowe - patrz punkt IV).

3. JAK POSTĘPOWAĆ W SYTUACJACH ZAGROŻENIA INCYDENTEM BOMBOWYM

Oto kilka rad, przygotowanych przez ekspertów z Biura Operacji Antyterrorystycznych Komendy Głównej Policji.

Możesz przygotować się na wypadek powstania tego typu zagrożenia w miejscach użyteczności publicznej:

- pomyśl, którędy w pośpiechu można się ewakuować z budynku, metra, sklepu lub innych zatłoczonych miejsc. Zapamiętaj, gdzie znajdują się klatki schodowe i wyjścia ewakuacyjne, a przede wszystkim tzw. drogi ewakuacyjne.
- zwróć uwagę na ciężkie lub łatwo tłukące się przedmioty, które mogą być przesunięte, zrzucone lub zniszczone podczas wybuchu. Zapamiętaj elementy z najbliższego otoczenia.

Pamiętaj o tym, aby nie przyjmować od obcych osób żadnych pakunków, nie pozostawiać własnego bagażu bez opieki.

Jeżeli jesteś osobą, która dowiedziała się o podłożeniu ładunku wybuchowego lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinieneś natychmiast ten fakt zgłosić:

- służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo na tym terenie - w najbliższej jednostce Policji lub Straży Miejskiej, władzom administracyjnym.

Informacji takiej nie należy rozpowszechniać, gdyż jej przekazanie osobom trzecim, może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.

Zawiadamiając Policję staraj się podać następujące Informacje:

- rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot);
- treść rozmowy z osobą przekazującą informację o podłożeniu ładunku wybuchowego;
- numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia;
- opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu;

Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia "bombowego".

1. Do czasu przybycia Policji należy w miarę istniejących możliwości zabezpieczyć zagrożone miejsce, zachowując elementarne środki bezpieczeństwa, bez narażania siebie i innych osób.
2. Po przybyciu Policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
3. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.

4. Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia "bomby" użytkownicy pomieszczeń powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie celem odnalezienia przedmiotów nieznanego pochodzenia.
5. Podejrzanych przedmiotów NIE WOLNO DOTYKAĆ! O ich lokalizacji należy powiadomić administratora obiektu.
6. Pomieszczenia ogólnodostępne (korytarze, klatki schodowe, windy, toalety, piwnice, strychy) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu sprawdzają i przeszukują osoby wyznaczone lub służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.
7. Po ogłoszeniu ewakuacji należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
8. Po ogłoszeniu ewakuacji w miejscu twojej pracy należy je opuścić, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, nesesery itp.).
9. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne Policji.

Jak powinieneś zachować się po otrzymaniu informacji o podłożeniu lub groźbie podłożenia "bomby".

- Podczas działań, związanych z neutralizacją "bomby", zastosuj się do poleceń Policji.
- Ciekawość jest niebezpieczna - jak najszybciej oddal się od miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze informuj jak największe grono osób, będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę.
- Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji w obiektach publicznych, np. supermarketach, halach widowiskowo - sportowych, kinach, niezwłocznie udaj się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniami administratora budynku lub wskazaniami upoważnionych osób.
- W przypadku włączenia parkingu dla pojazdów w strefę zagrożenia, nie "ratuj" na siłę swojego samochodu - życie jest ważniejsze.
- Powyższe procedury obowiązują także we wszystkich rodzajach transportu publicznego.

PODSUMOWUJĄC - PAMIĘTAJ

- **Zachowaj spokój i zorientuj się jak bezpiecznie opuścić niebezpieczną strefę**
- **Zawsze stosuj się do poleceń osób kierujących akcją ewakuacyjną lub ratowniczą**
- **Jeżeli nie podjęto działań zapobiegawczych powiadom stosowne służby**
- **Nigdy nie dotykaj podejrzanych przedmiotów niewiadomego pochodzenia pozostawionych bez opieki.**

INFORMACJA NA TEMAT TELEFONÓW ALARMOWYCH

999 - Pogotowie Ratunkowe, **998** - Straż Pożarna, **997** - Policja,

PROCEDURA

NR 14

Procedura postępowania nauczycieli wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego.

Każdy przypadek czynu karalnego (sprawca ukończył 13 lat) zaistniałego na terenie szkoły obowiązkowo zgłaszany jest na policję przez dyrektora szkoły lub pedagoga.

Do czynów karalnych ściganych z urzędu, a najczęściej popełnianych przez uczniów należą:

- bójki (co najmniej dwóch uczestników na dwóch);
- pobicia (dwóch, trzech lub więcej na jednego);
- wymuszania pieniędzy z użyciem przemocy (rozbój);
- kradzież;
- uszkodzenie ciała (agresja fizyczna) - jeżeli lekarz sądowy oceni niezdolność powyżej 7 dni, do 7 dni przestępstwo jest ścigane na wniosek rodziców (prawnych opiekunów).

Osoba podejmująca interwencję powinna o tym **poinformować rodziców** (prawnych opiekunów) ze względu na konieczność posiadania zaświadczenia o urazach od lekarza sądowego.

1. Nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły i przekazuje sprawcę pedagogowi szkolnemu pod opiekę. Informuje wychowawcę ucznia o zaistniałej sytuacji.
2. Dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) sprawcy, wzywa do przyścia do szkoły.
3. Dyrektor szkoły natychmiast powiadamia policję w razie zaistnienia poważnego czynu (rozbój, uszkodzenie ciała) lub gdy sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
4. Nauczyciel zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je dyrektorowi szkoły, który z kolei przekazuje je policji.

PROCEDURA

NR 15

Procedura postępowania nauczyciela wobec ucznia - ofiary czynu karalnego .

Każdy przypadek czynu karalnego (sprawca ukończył 13 lat) zaistniałego na terenie szkoły obowiązkowo zgłaszany jest na policję przez dyrektora szkoły lub pedagoga.

Do czynów karalnych ściganych z urzędu, a najczęściej popełnianych przez uczniów należą:

- bójki (co najmniej dwóch uczestników na dwóch);
- pobicia (dwóch, trzech lub więcej na jednego);
- wymuszania pieniędzy z użyciem przemocy (rozbój);
- kradzież;
- uszkodzenie ciała (agresja fizyczna) - jeżeli lekarz sądowy oceni niezdolność powyżej 7 dni, do 7 dni przestępstwo jest ścigane na wniosek rodziców (prawnych opiekunów). Osoba podejmująca interwencję powinna o tym **poinformować rodziców** (prawnych opiekunów) ze względu na konieczność posiadania zaświadczenia o urazach od lekarza sądowego.

1. Nauczyciel udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy.
2. Niezwłoczne powiadamia dyrektora szkoły, pedagoga, wychowawcę.
3. Dyrektor szkoły informuje o zdarzeniu rodziców ucznia.
4. Dyrektor szkoły lub pracownik sekretariatu wzywa lekarza (pogotowie), jeśli ofiara doznała poważniejszych obrażeń.
5. Dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

Obok konsekwencji prawnych przewidzianych dla sprawców czynów karalnych i nieletnich wykazujących objawy demoralizacji, wobec ucznia stosuje się kary określone w Statucie Szkoły.

PROCEDURA

NR 16

Procedura postępowania w przypadku **zaniedbywania uczniów przez rodziców (prawnych opiekunów) pod względem zdrowotnym oraz zapewniania podstawowych potrzeb życiowych.**

1. Wychowawca rozmawia z uczniem.
2. Powiadamia rodziców/prawnych opiekunów telefonicznie lub wzywa ich do szkoły. Odnotowuje fakt rozmowy w dzienniku lekcyjnym, zalecając konieczne działania, co rodzice/prawni opiekunowie potwierdzają podpisem.
3. W przypadku braku wypełniania zaleceń wychowawca powiadamia pedagoga szkoły, który podejmuje odpowiednie działania i następnie informuje o tym dyrektora szkoły.
4. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły ponownie wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia do szkoły i wskazuje możliwość/konieczność pomocy/diagnozy w poradni psychologiczno-pedagogicznej lub u lekarza specjalisty. **Sporządza notatkę z odbytej rozmowy.**
5. Przy braku współpracy z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem, w zależności od sytuacji, powiadamia instytucje wspierające rodzinę: MOPS, KPP, Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w Tarnowie.

Tryb reagowania – próba samobójstwa ucznia

Działania uprzedzające

Monitorowanie przez wychowawców, nauczycieli, psychologa, pedagoga stanu psychicznego uczniów, reagowanie na symptomy ostrego, chronicznego stresu, objawy depresji.

Działania interwencyjne

- osoba interweniująca ustala i potwierdza rodzaj zdarzenia;
- nie pozostawia ucznia samego;
- usuwa wszystko, co może ułatwić realizację zamiaru;
- przeprowadza ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce (pod opiekę pielęgniarki szkolnej, pedagoga/psychologa)
- dokonuje ona szybkiej oceny dalszych zagrożeń, np. wg klucza:
- **RYZIKO UMIARKOWANE** - np. uczeń mówi o samobójstwie, nie mówi jak to zrobi, nie było wcześniejszych prób;
- **DUŻE RYZYKO**- np. wystąpiły czynniki przedwypadkowe, uczeń mówi jak to zrobi, były wcześniejsze próby;

- **EKSTREMALNE RYZYKO**, np. wystąpiły wskaźniki przedwypadkowe, uczeń dokonał samookaleczenia, podjął inne działania zagrażające zdrowiu/życiu.
- zbiera wstępne informacje o okolicznościach zdarzenia;
- zawiadamia dyrekcję szkoły – dyrekcja zawiadamia organ prowadzący,
- wzywa pomoc (pogotowie, policję, straż), jeśli potrzeba;
- uczniowi towarzyszy osoba interweniująca lub pedagog/psycholog (nie może zostać sam);
- zawiadamia wychowawcę i dyrektora szkoły o wynikach swojej oceny sytuacji (ryzyka);
- wychowawca powiadamia rodziców / opiekunów prawnych;
- personel szkoły chroni ucznia oraz inne osoby przed zbędnymi czynnikami traumatyzującymi (np. kontaktem z mediami, świadkami, itp.)

Działania naprawcze

- zespół powołany przez dyrektora dokonuje diagnozy ryzyka ponowienia zamachu uwzględniając, że odratowana osoba ma nadal poważne kłopoty z radzeniem sobie z problemami życiowymi;
- zespół konsultuje dalszą strategię ze specjalistami, PPP lub placówką opieki zdrowotnej;
- zespół podejmuje próbę zmobilizowania rodziny, aby udzieliła wsparcia bliskiemu, zapewniła mu bezpieczeństwo oraz skontaktowała się ze specjalistą.

Tryb reagowania – Żałoba po śmierci ucznia (uwaga: za wyjątkiem śmierci samobójczej)

Działania uprzedzające

omówienie tematyki stresu, traumy, żałoby, reakcji typowych dla stresu pourazowego na forum Rady Pedagogicznej.

Działania interwencyjne

- Dyrektor informuje o sytuacji nauczycieli, wychowawców;
- Pedagog/psycholog przypomina (podaje) zasady kierowania dyskusją z elementami odreagowania z uczniami, na potrzeby godzin wychowawczych, innych lekcji (daje materiały instruktażowe);
- Wychowawca informuje uczniów na forum klasy; (opowiada o okolicznościach śmierci, uwzględniając życzenia rodziny zmarłego);
- Jeśli istnieje taka potrzeba należy stworzyć warunki uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych, uroczystościach o charakterze „wspominkowym” itp.;

Działania naprawcze

- Wychowawca ocenia potrzeby – monitoruje stan psychiczny uczniów ze szczególnym uwzględnieniem reakcji stresu pourazowego, zwraca uwagę na uczniów, u których stwierdza szczególnie ostry lub chroniczny przebieg reakcji;
- Wychowawca pozostaje w stałym kontakcie z pedagogiem/psychologiem szkolnym lub specjalistą z PPP;
- Wychowawca, po konsultacji z pedagogiem /psychologiem organizuje – spotkanie, którego celem jest wymiana doświadczeń związanych ze zdarzeniem, mobilizacja indywidualnych sposobów radzenia sobie ze skutkami zdarzenia, udzielanie informacji o dalszych planach, działaniach, konsekwencjach, a także monitorowanie stanu emocjonalnego poszkodowanych.
- Wychowawca wraz z pedagogiem /psychologiem ułatwia kontakt ze specjalistami z placówek wsparcia zewnętrznego.

Tryb reagowania – konieczność zawiadomienia o śmierci ucznia

O śmierci ucznia lub nauczyciela, która miała miejsce na terenie szkoły lub w związku z zajęciami szkolnymi, wycieczkami, koloniami itp. powinien poinformować rodzinę dyrektor szkoły lub osoba upoważniona (jednak musi ona bezpośrednio kojarzyć się z administracją szkolną). Dotyczy to sytuacji, kiedy jest na to czas. Pozostałe przypadki pozostają w gestii policji, lekarzy, psychologów itp. W sytuacji, gdy wyznaczona osoba nie czuje się na siłach do konfrontacji z ekstremalnymi emocjami przeżywanymi przez rodzinę, która doświadczyła śmierci np. dziecka, wówczas zadanie to powinien przejąć na siebie psycholog lub pedagog.

- Powiadamianie o śmierci zawsze powinno się odbywać twarzą w twarz. Należy unikać powiadamiania za pomocą telefonu lub poczty, jeśli jest to tylko możliwe.

- Powiadamianie o śmierci musi spełnić następujące warunki:

- dostarczyć niezbędnych informacji;
- udzielić pierwszego wsparcia dla ofiar;
- ochronić godność;
- okazać szacunek wobec ofiary jak i powiadamianej rodziny.

- Powiadomienie powinno odbyć się w czasie możliwie jak najkrótszym od ustalenia tożsamości ofiary i ustalenia tożsamości osób mu najbliższych.

- Przed powiadomieniem należy zebrać informacje o relacjach ofiary z osobą powiadamianą, o stanie zdrowia osoby powiadamianej (zwłaszcza choroby serca, krążenie, cukrzyca itp.), które są istotne do przewidywania sposobu reakcji osoby powiadamianej. Osoby powiadamiane mogą reagować w sposób bardzo emocjonalny, mogą potrzebować

pierwszej pomocy. Warto przygotować sobie wsparcie pogotowia medycznego, żeby umożliwić w razie potrzeby, natychmiastową interwencję lekarską.

- Powiadomienie o śmierci powinno odbywać się przez co najmniej dwie osoby. Jedna udziela informacji, druga zaś obserwuje reakcje osoby powiadamianej.

- Trzeba być przygotowanym na udzielenie wszystkich informacji, jakich będzie wymagała osoba powiadamiana. Udzielane informacje powinny być proste i zwięzłe. Należy unikać drastycznych szczegółów i informacji niepotrzebnych, odnoszących się do drugorzędnych elementów sprawy.

- Należy skupić się na udzieleniu pomocy i wsparcia rodzinie zmarłego – zaproponować pomoc w zawiadamianiu innych bliskich, zapytać się czy jest coś co możemy zrobić dla rodziny zmarłego.

- Nie należy, po zawiadomieniu o śmierci, zostawiać rodziny i bliskich zmarłego samych bez opieki. Powinien zostać pracownik socjalny lub psycholog, tak długo, aż minie pierwsza reakcja – szok lub pojawią się osoby bliskie np. członkowie rodziny, znajomi, przyjaciele. Należy podać swoje dane kontaktowe (telefon, ewentualnie adres), aby udzielić informacji lub / i wsparcia, w razie potrzeby. Aby rodzina ofiary nie czuła się pozostawiona sama sobie, podać namiary instytucji udzielających wsparcia (np. psychologowie)

- Jeżeli rodzina zmarłego nie znajduje się w miejscu zamieszkania, należy powiadomić sąsiadów o potrzebie kontaktu z rodziną (powodem jest wydarzenie nadzwyczajne, interwencja z udziałem medyków itp.), natomiast nie należy udzielać szczegółowych informacji sąsiadom, nie należy wspominać o śmierci, aby to nie oni zawiadomili rodzinę zmarłego.

- Rodzina nie powinna dowiadywać się o śmierci ucznia z mediów lub od osób trzecich.

Obowiązek informowania leży po stronie personelu szkoły, dyrekcji.

- Absolutnie unikać należy powierzania zadania informowania o śmierci dzieciom lub nastolatkom.

PROCEDURA

NR 17

Procedura postępowania,
gdy uczeń przejawia problemy zdrowotne
w przypadku nieobecności higienistki szkolnej.

1. Przewodniczący klasy, na prośbę nauczyciela prowadzącego lekcję, zgłasza wychowawcy lub dyrekcji szkoły fakt dolegliwości zdrowotnych ucznia.
2. Wychowawca zabiera ucznia z klasy i w miarę możliwości udziela pierwszej pomocy.
3. Wychowawca lub sekretarka szkoły niezwłocznie powiadamia rodziców/prawnych opiekunów o zaistniałej sytuacji. Rodzic ma obowiązek natychmiastowego odebrania dziecka ze szkoły.
4. W przypadku braku kontaktu z rodzicem/prawnym opiekunem, gdy nie ma zagrożenia życia i zdrowia dziecka, uczeń pozostaje w szkole pod opieką nauczyciela lub wychowawcy (klasa, biblioteka, internat).
5. W sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia dziecka dyrektor szkoły niezwłocznie wzywa pogotowie i powiadamia rodziców/prawnych opiekunów.

PROCEDURA

NR 18

Procedura postępowania w przypadku kradzieży.

1. Uczeń fakt kradzieży zgłasza wychowawcy klasy.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z poszkodowanym, a następnie ewentualnymi świadkami w celu ustalenia okoliczności zdarzenia.
3. Po ustaleniu okoliczności kradzieży wychowawca powiadamia rodziców/prawnych opiekunów poszkodowanego oraz podejrzanego (sprawcy) i **odnotowuje ten fakt w dokumentacji szkolnej.**
4. Wychowawca decyduje, czy o zaistniałym fakcie powiadomić pedagoga i dyrektora szkoły.

**Gdy powyższa decyzja wychowawcy będzie pozytywna,
obowiązuje procedura taka sama, jak w przypadku sprawcy czynu karalnego.**

PROCEDURA

NR 19

Procedura postępowania wobec sprawcy/ofiary cyberprzemocy.

Definicja:

Za cyberprzemoc uznajemy:

1. Naruszenie wizerunku
2. Zniewaga, zniesławienie
3. Włamanie
4. Groźby (sms, informacje telefoniczne , czaty, gadu-gady itp.)
5. Wulgarnie wyrażanie się
6. Nękanie (poprzez sms, dzwonienie itp.)

Stosowana poprzez :

- Telefon komórkowy
- Komunikatory
- Strony serwisów społecznościowych , www
- Czat
- E-mail

Procedura:

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy
2. Ustalenie okoliczności zdarzenia (rodzaj materiału, sposoby rozpowszechniania, ustalenie sprawcy, świadków zdarzenia) – zabezpieczenie dowodów cyberprzemocy
3. Powiadomienie o cyberprzemocy dyrektora i pedagoga szkolnego
4. Analiza zdarzenia cyberprzemocy przy współudziale wychowawcy, pedagoga i dyrektora szkoły

Gdy sprawca jest nieznany

1. **Przerwanie aktu cyberprzemocy** (zawiadomienie administratora serwisu w celu usunięcia materiału)
2. **Poinformowanie rodziców** ofiary cyberprzemocy o zdarzeniu
3. **Powiadomienie policji** o cyberprzemocy (podjęcie czynności śledczych)
4. **Ustalenie i udzielenie wsparcia/** porady ofierze cyberprzemocy przy współpracy z jego rodzicami (zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej poszkodowanemu)

Gdy sprawcą jest uczeń szkoły

1. Przerwanie aktu cyberprzemocy (zawiadomienie administratora serwisu w celu usunięcia materiału)
2. **Poinformowanie rodziców** sprawcy i ofiary cyberprzemocy o zdarzeniu
3. **Powiadomienie policji** o cyberprzemocy (podjęcie czynności śledczych) i /lub Sądu Rodzinnego
4. Zwołanie **Zespołu Wychowawczego** w sprawie sprawcy cyberprzemocy:
 - poinformowanie o dalszym postępowaniu i konsekwencjach wobec dziecka
 - zobowiązanie ucznia do zaprzestania takiego postępowania i usunięcia materiałów z sieci
 - zastosowanie środków dyscyplinujących wobec sprawcy cyberprzemocy, (np. ograniczenie używania komunikatorów w szkole, zakaz korzystania z telefonów komórkowych itp.)
 - zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi – sprawcy cyberprzemocy
5. **Ustalenie i udzielenie wsparcia/** porady ofierze cyberprzemocy przy współpracy z jego rodzicami (zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej poszkodowanemu)
6. **Monitorowanie sytuacji** ucznia – ofiary cyberprzemocy

PROCEDURA

NR 20

Procedura postępowania w przypadku **przywłaszczenia, wyludzenia lub zniszczenia cudzego mienia.**

1. Uczeń poszkodowany lub świadek informuje o zaistniałej sytuacji nauczyciela, wychowawcę lub pedagoga szkolnego.
2. Powiadomiony o zaistniałej sytuacji nauczyciel rozmawia ze sprawcą i poszkodowanym, **sporządza notatkę, która potem przekazuje informację pedagogowi szkolnemu.**
3. Wychowawca wraz ze sprawcą analizuje szkodliwość społeczną czynu i zastanawia się nad zadośćuczynieniem i dokonuje wpisu w e-dzienniku.
4. Wychowawca powiadamia rodziców sprawcy kradzieży lub zniszczenia i wzywa ich do szkoły na rozmowę.
5. W przypadku powtarzającego się problemu, wychowawca powiadamia dyrektora szkoły i pedagoga, proponowanie rodzicom skorzystanie z pomocy specjalistów.
6. Rodzice ponoszą koszty zaistniałej szkody.
7. W przypadku zniszczenia cudzego mienia, ku przestrodze, dyrektor udziela upomnienia.
8. W sytuacji, gdy sprawca nie przyznaje się do winy, jego rodzice odmawiają współpracy, dyrektor szkoły, powiadamia policję oraz kieruje wnioskiem do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną ucznia.

PROCEDURA

NR 21

Procedura postępowania w przypadku,

gdy rodzice lub opiekunowie nie odebrali dziecka ze świetlicy do godziny 17.00.

1. Wychowawca świetlicy kontaktuje się telefonicznie z rodzicami bądź opiekunami prawnymi dziecka wskazanymi w karcie zapisu dziecka do świetlicy szkolnej. Ustala jak najszybszy czas odbioru dziecka nieprzekraczający 20 minut.
2. Gdy taka sytuacja się powtarza, rodzic/opiekun prawny zostaje pouczone, iż w przypadku dalszego nieterminowego odbierania dziecka ze świetlicy szkolnej, może ono zostać przekazane pod opiekę odpowiednim organom, np. policji.
3. W sytuacji gdy nauczyciel nie może nawiązać kontaktu z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka, informuje dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
4. Wychowawca świetlicy po konsultacji z dyrektorem szkoły jest zobowiązany do wezwania policji, w celu ustalenia miejsca pobytu rodziców/opiekunów prawnych ucznia i zapewnienia uczniowi dalszej opieki. Do czasu ustalenia miejsca pobytu dziecko pozostaje pod opieką nauczyciela świetlicy i funkcjonariusza policji. Po ustaleniu miejsca pobytu opiekunów, policja w obecności nauczyciela przekazuje ucznia rodzicowi/opiekunowi prawnemu.
5. W przypadku braku możliwości niezwłocznego ustalenia miejsca pobytu rodziców/opiekunów prawnych dziecko przekazywane jest policji, w celu zapewnienia opieki przez właściwy ośrodek opiekuńczo-wychowawczy.

PROCEDURA

NR 22

Procedura postępowania wobec ucznia zagrożonego demoralizacją.

Dotyczy ucznia, który **narusza zasady współżycia społecznego**:

- **używa wulgarnych słów,**
 - **nie stosuje się do poleceń nauczyciela, utrudnia prowadzenie lekcji,**
 - wchodzi w konflikt z rówieśnikami - zachowania przemocowe/agresywne,
 - nie wywiązuje się z obowiązków ucznia,
 - wagaruje,
 - kradnie,
 - spożywa alkohol lub przyjmuje inne substancje psychoaktywne.
1. Nauczyciel/wychowawca koryguje zachowanie ucznia, rozmawiając z nim.
 2. Informuje rodziców o niewłaściwym zachowaniu dziecka.
 3. W sytuacji, gdy zachowanie ucznia w dalszym ciągu budzi niepokój, wychowawca informuje o tym pedagoga szkolnego i proponuje rodzicom badanie dziecka w poradni psychologiczno-pedagogicznej.
 4. Pedagog szkolny wzywa do szkoły rodziców ucznia/prawnych opiekunów i informuje ich o problemach wynikających z zachowania ucznia, diagnozuje sytuację szkolną i rodzinną ucznia.
 5. W obecności ucznia i rodziców pedagog szkolny przeprowadza rozmowę wychowawczą, zobowiązując ucznia do poprawnego zachowania, a rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
 6. Wychowawca zawiera kontrakt z uczniem i jego rodzicami.
 7. W przypadku ponownego łamania przez ucznia norm społecznych zwoływany jest Zespół wychowawczy, na którym uczeń zostaje ukarany zgodnie z systemem wzmocnień, rodzice zostają zobowiązani do zmiany metod wychowawczych, celem zmotywowania dziecka do respektowania norm społecznych oraz skorzystania z pomocy specjalistów.
 8. W przypadku braku zainteresowania ze strony rodziców do współpracy ze szkołą na rzecz dziecka, niedotrzymaniem warunków kontraktu i brakiem poprawy w zachowaniu ucznia, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę do spraw nieletnich).

PROCEDURA

NR 23

Procedura postępowania z uczniem przejawiającym zachowania agresywne.

Uczeń będący świadkiem agresji niezwłocznie powiadamia najbliższą dorosłą osobę – pracownika szkoły, który postępuje zgodnie z poniższą procedurą.

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który jest świadkiem agresywnego zachowania ucznia jest zobowiązany do:

1. Natychmiastowej słownej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację, tzn.:
 - rozdzielić uczniów, odizolować sprawcę od ofiary, używając tyle siły fizycznej, ile jest niezbędne;
 - zapewnić opiekę higienistki szkolnej, a w przypadku jej nieobecności udzielić poszkodowanemu uczniowi pierwszej pomocy;
 - powiadomić telefonicznie rodziców uczniów o zaistniałym zdarzeniu (higienistka lub nauczyciel będący świadkiem zdarzenia);
 - zgłosić fakt do wychowawcy klasy i pedagoga szkolnego, a w przypadku ich nieobecności w szkole – do dyrektora;

Następnie:

2. Nauczyciel, wychowawca lub pedagog szkolny, przeprowadza rozmowę z uczniem bądź uczniami, biorącymi udział w zdarzeniu przemocowym/agresywnym, celem ustalenia przyczyn i wyjaśnienia okoliczności zdarzenia.
3. **W przypadku, gdy agresja skierowana jest przeciwko drugiemu człowiekowi, wychowawca/pedagog ustala wraz ze sprawcą formy zadośćuczynienia.**
4. W przypadkach, gdy agresja jest skierowana na przedmioty, które w jej wyniku uległy zniszczeniu, wychowawca/pedagog wraz z uczniem ustala, w jaki sposób uczeń może naprawić (zminimalizować) efekty swojego działania. Informuje dyrektora szkoły i rodziców/opiekunów.
5. Wychowawca bądź pedagog szkolny po rozeznaniu zdarzenia powiadamia rodziców/opiekunów uczniów (sprawcy i ofiary). **Informacja powinna zawierać:**
 - zwięzły opis zdarzenia,
 - opis aktualnego stanu psychicznego i fizycznego ofiary,
 - kroki podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego ofierze.

6. Uczeń, który dopuścił się zachowania agresywnego/przemocowego otrzymuje karę zgodną ze Statutem Szkolnym.
7. Gdy sprawa jest poważna i dotyczy czynu karalnego (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły, pedagog w porozumieniu z dyrektorem powiadamia policję. Pedagog zabezpiecza dowody przestępstwa, jeżeli takie istnieją.
8. Z rozmowy z uczniem i rodzicem/opiekunem **pedagog szkolny sporządza notatkę**, którą podpisuje zarówno uczeń, jaki i rodzic, a następnie zapisuje fakt agresji /przemocy w teczce indywidualnej ucznia. **Notatka taka powinna zawierać:**
 - datę, godzinę oraz miejsce zajścia;
 - personalia sprawcy, poszkodowanego oraz świadków;
 - ustalony przebieg zdarzenia.
9. Jeśli uczeń przejawia zaburzenia zachowania (zagrożające zdrowiu i bezpieczeństwu samego dziecka, rówieśników lub dorosłych) pedagog zobowiązuje rodziców/opiekunów do podjęcia systematycznego leczenia dziecka i dostarczenia zaświadczenia od prowadzącego lekarza lub psychologa. Jeśli rodzice/opiekunowie pozorują lub odmawiają leczenia, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły kieruje sprawę do sądu rodzinnego.
10. W przypadku, gdy w szkole dojdzie do zdarzenia, którym zainteresują się media, jedyną osobą która może udzielić mediom informacji jest dyrektor szkoły lub wskazana przez niego osoba. Nie wolno dopuścić na terenie szkoły do kontaktu dzieci z mediami bez wiedzy ich rodziców.

PROCEDURA

NR 24

Procedura postępowania w przypadku informacji

podłożeniu w szkole bomby lub ujawnienie przedmiotu niewiadomego pochodzenia.

W razie informacji o podłożeniu w szkole bomby lub znalezienia podejrzanego przedmiotu niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może stanowić zagrożenie dla osób i mienia należy:

1. Bezzwłocznie powiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły.
2. Dyrektor szkoły powiadamia policję dzwoniąc na numer 997. Zawiadamiając, podaje następujące dane :
 - rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu,
 - treść rozmowy z osobą przekazującą informację o podłożeniu ładunku wybuchowego,
 - opis znalezionej przedmiotu.
3. Dyrektor wykonuje wszystkie polecenia dyżurującego policjanta, który przejmuje kierowanie akcją i podejmuje decyzję o sposobie działań, aż do momentu przyjazdu policji na miejsce zdarzenia.
4. Do czasu przyjazdu policji, należy w miarę istniejących możliwości zabezpieczyć zagrożone miejsce, zachowując elementarne środki bezpieczeństwa, bez narażania uczniów na niebezpieczeństwo.
5. Dyrektor szkoły czuwa nad przebiegiem akcji, aż do przyjazdu policji.

PODEJRZANYCH PRZEDMIOTÓW NIE WOLNO DOTYKAĆ !

Policja na miejscu zdarzenia zabezpiecza teren. Zainteresowania i uwagi wymagają:

- rzucające się w oczy nietypowe zachowania osób,
 - pozostawione bez opieki przedmioty typu: paczki, pakunki itp.,
 - osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku,
 - samochody, w szczególności furgonetki, i pozostawione w nietypowych miejscach.
7. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
 8. Po ogłoszeniu ewakuacji w miejscu twojej pracy należy je opuścić, zabierając rzeczy osobiste.

PROCEDURA

NR 25

Procedura postępowania w przypadku **wybuchu petardy na terenie szkoły.**

W przypadku zauważenia lub zgłoszenia wybuchu petardy na terenie szkoły nauczyciel natychmiast powinien:

1. Sprawdzić czy żaden z uczniów nie ucierpiał w skutek wybuchu oraz o zdarzeniu zawiadomić dyrekcję szkoły i wezwać pomoc.
2. Jeżeli w skutek wybuchu, któryś z uczniów został ranny należy natychmiast wezwać pomoc lekarską. Do czasu przybycia lekarza nauczyciel udziela pierwszej pomocy zakładając opatrunek.
3. Po wezwaniu pomocy należy zabezpieczyć miejsce zdarzenia, ewakuując z pomieszczenia pozostałe dzieci i zorganizować pierwszą pomoc poszkodowanym.
4. Z podjętych czynności nauczyciel **sporządza notatkę służbową.**

PROCEDURA

NR 26

Procedura postępowania w przypadku **rozpylenia gazów na terenie szkoły.**

1. W przypadku uzyskania informacji o posiadaniu przez ucznia środków chemicznych na terenie szkoły, nauczyciel zobowiązany jest niezwłocznie zweryfikować prawdziwość informacji.
2. Nauczyciel w obecności drugiej osoby (wychowawcy, dyrekcji) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni. Nauczyciel nie może samodzielnie wykonywać czynności przeszukania rzeczy ucznia.
3. W przypadku potwierdzenia podejrzeń nauczyciel informuje o tym dyrektora szkoły, rodziców/ prawnych opiekunów i wzywa ich do natychmiastowego stawienia się w szkole.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie nauczyciel po uprzednim zabezpieczeniu zobowiązany jest do przekazania jej do jednostki policji. **Całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając notatkę wraz ze swymi spostrzeżeniami.**
5. W sytuacji, kiedy już doszło do rozpylenia gazów na terenie szkoły, należy bezzwłocznie sprawdzić czy nikt z uczniów nie ucierpiał z tego powodu.
6. Należy zawiadomić dyrektora szkoły, natychmiast zabezpieczyć miejsce zdarzenia, zarządzając ewakuację uczniów z miejsca zdarzenia i zapewniając przewietrzenie pomieszczeń.

PROCEDURA

NR 27

Procedura postępowania w przypadku pobicia dziecka w domu przez rodziców.

W przypadku podejrzenia lub stwierdzenia pobicia dziecka (uszkodzenia ciała, zadrapania, siniaki) nauczyciel/pedagog powinien:

1. Przeprowadzić dyskretny wywiad w celu ustalenia przyczyny i sprawcy uszkodzeń ciała ucznia.
2. Jeżeli istnieją podejrzenia o większej ilości urazów należy skontaktować się z pielęgniarką lub lekarzem w celu ich potwierdzenia lub wykluczenia. Jeżeli są widoczne krwawe wybroczyny należy o tym natychmiast powiadomić policję.
3. Jeżeli oględziny potwierdzą uszkodzenia, należy o tym fakcie poinformować dyrektora, wychowawcę ucznia. Z podjętych ustaleń należy sporządzić notatkę i przedłożyć ją dyrektorowi szkoły.
4. Na podstawie notatki dyrektor powiadamia sąd rodzinny, policję lub prokuraturę.
5. W przypadku potwierdzenia pobicia dziecka przez rodziców lub opiekunów, dyrektor szkoły lub wychowawca wzywa do szkoły rodziców/ prawnych opiekunów poszkodowanego ucznia, powiadamiając ich o ujawnieniu pobicia dziecka, podjętych przez szkołę działaniach, o odpowiedzialności karnej za czyn, ewentualnie o prawach ofiary i procedurze zawiadomienia odpowiednich organów (tj. obdukcja lekarska, wnioski do policji o popełnieniu przestępstwa i ściganiu sprawcy).
6. Pokrzywdzone dziecko należy otoczyć opieką, zapewnić mu pomoc psychologiczną, skontaktować się z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w celu ewentualnej pomocy rodzinie dziecka krzywdzonego.

PROCEDURA

NR 28

Procedura postępowania w przypadku **nioletniej uczennicy w ciąży**.

1. W przypadku podejrzenia ciąży u uczennicy wychowawca przeprowadza wstępną rozmowę z uczennicą, zapewniając jej wsparcie i bezpieczeństwo.
2. Po potwierdzeniu informacji, że uczennica jest w ciąży wychowawca informuje o powyższym dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego.
3. Wychowawca lub pedagog szkolny wzywa do szkoły rodziców/ prawnych opiekunów i przeprowadza rozmowę z uczennicą oraz jej rodzicami/ opiekunami prawnymi.
- 4. Sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy.**
5. W przypadku potwierdzenia informacji, dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami (opiekunami prawnymi) oraz wychowawcą ustalają sposób i termin realizacji obowiązku szkolnego przez uczennicę.
6. Wychowawca klasy kieruje uczennicę oraz rodziców na spotkanie z pedagogiem szkolnym.
7. Pedagog szkolny zapoznaje uczennicę będącą w ciąży z jej prawami, zapewniając jej dyskrecję i wsparcie. W przypadku trudności materialno-bytowych pedagog szkolny wskazuje uczennicy sposoby uzyskania pomocy finansowej (MOPS, Wydział Rodzinny i Nioletnich Sądu).
8. W przypadku, gdy uczennica wymaga szczególnego wsparcia psychicznego, pedagog szkolny kieruje uczennicę do psychologa szkolnego.
9. Wychowawcy klas w porozumieniu z pedagogiem szkolnym przeprowadzają zajęcia lub warsztaty kształtujące u uczniów postawy akceptacji i empatii w związku z zaistniałą sytuacją.
10. Dyrektor szkoły o ciąży uczennicy powiadamia na piśmie sąd rodzinny lub policję (informuje o tym fakcie rodziców uczennicy).

PROCEDURA

NR 29

Procedura postępowania w sytuacji **nagłego wypadku w szkole.**

1. W sytuacji nagłego wypadku na terenie szkoły nauczyciel powinien niezwłocznie zabezpieczyć miejsce wypadku, sprawdzić czy żaden z uczniów nie ucierpiał.
2. W przypadku uszkodzenia ucznia należy udzielić pierwszej pomocy przedlekarskiej oraz wezwać pomoc lekarską, do czasu przyjazdu lekarza nauczyciel musi być obecny przy poszkodowanym.
3. Po udzieleniu poszkodowanemu pierwszej pomocy i zabezpieczeniu miejsca zdarzenia nauczyciel zobowiązany o zdarzeniu oraz podjętych czynnościach powiadomić dyrekcję szkoły sporządzając także pisemną notatkę.

PROCEDURA

NR 30

Procedura postępowania w przypadku **wymuszeń dokonywanych przez uczniów.**

1. W przypadku zauważenia lub zgłoszenia zdarzenia wymuszeń dokonywanych przez uczniów, nauczyciel dyżurujący informuje o zdarzeniu wychowawcę ucznia podejrzanego o ten czyn.
2. Wychowawca podejmuje czynności wyjaśniające, zmierzające do ustalenia okoliczności zdarzenia, sprawcy czynu i ewentualnych pokrzywdzonych.
3. W przypadku wykrycia i potwierdzenia sprawcy czynu, wychowawca sprawcy wymuszenia wzywa rodziców ucznia i w ich obecności przeprowadza z nim rozmowę wyjaśniającą. W rozmowie należy poinformować o konsekwencjach prawnych czynu oraz społecznej wymowie takich zachowań.
4. Jeżeli w rozmowie wyjaśniającej okaże się, że dziecko dopuszczało się wymuszeń z powodu biedy w domu, należy skontaktować się z ośrodkiem pomocy społecznej w celu objęcia rodziny pomocą systemową

PROCEDURA

NR 31

Procedura postępowania w przypadku **stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego lub cudzej własności.**

1. Interwencja świadka zdarzenia – powstrzymanie sprawcy/sprawców.
2. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców – rozmowa ze wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia i podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
3. Wezwanie rodziców/prawnych opiekunów.
4. W przypadku dużej szkody obligatoryjne wezwanie policji.
5. Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców/prawnych opiekunów sprawców lub odpracowanie szkody.